

Με τὴν ἀπόμαση τὰ πάντα ν' ἀνεχθεῖ
 τ' ἀνθρώπινο τὸ γένος τρέχει σ' ἕτι ρητὰ
 τοῦ ἔχει ἀπαγορευτεῖ. Τολμηρὸ
 τὸ βλαστάρι τοῦ 'Ιαπετοῦ μ' ἄσχημο δόλο
 στοὺς θνητοὺς ἔφερε τὴ φωτιά,
 Ἄφου ἡ φωτιά ἀπ' τὸ αἰθέριο ἀνάκτορο
 κλάπηκε, ἡ ἀρρώστια καὶ μιὰ νέα πυρετῶν
 στὶς χῶρες ἔπρεσε ὁρδή,
 τοῦ πρὶν ἀπόμακρον θανάτου ἡ ἀργὴ
 ὡς τότε ἀνάγκη τὸ βῆμα ἐπιταχύνει.
 Καὶ τὸν κενοδοκίμασε ὁ Αἰαίδαλος ἀγέρα,
 μὲ φτερά στερημέν' ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο·
 μπῆκε μὲς στὸν Ἀχέρωντα ὁ μάχθος τοῦ 'Η-
 ρακλή.

Γιὰ τοὺς θνητοὺς δὲν εἶναι τίποτα τραχὺ·
 ζητοῦμε ἀνόητα ὡς καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸ,
 καὶ δὲ δεχόμεσθε ὁ Αἶας γιὰ τὴν ὕβρη μας
 τοὺς ὀργισμένους νὰ μᾶς ρίξει κερανοῦς.

I, 11: ΤΡΥΓΑ ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Δὲ θὰ ρωτήσεις, Λευκονόη, ποῖο γιὰ μένα ἢ
 ποῖο γιὰ σένα
 τέλος ὄρισαν οἱ θεοὶ —ἀνόσιο νὰ τὸ μάθεις—
 — ὅτε μὲ Βαθυλόωνος
 θὰ μπλέξεις ἀστρολόγους. Πόσο καλύτερο ὄτι
 καὶ ἂν γίνῃ νὰ δεχθεῖς,
 εἴτε περσότερους χριμῶνες εἴτε τοῦτον τελευ-
 ταῖο μᾶς δίνει ὁ Αἶας,
 αὐτὸν ποῦ τώρα βασανίζει, τρώγοντας τοὺς
 δρόχους τῆς, τῆ θάλασσης
 τῶν Τυρρηνῶν. Νὰ πειθῆ κορασί, νὰ τὸ στραγ-
 γίξεις καὶ —λίγος δὰ ὁ καιρὸς—
 ἄφησε τὴν μακριὰ ἐλπίδα. Ὅσο μιλάμε, φεύ-
 γει ὁ χρόνος
 ὁ φθορερός· τρύγα τὸ παρὸν, στὸ αἴριο εἴπι-
 στη ὅσο γίνεται λιγώτερο.

I, 22: ΑΦΟΣΙΩΣΗ

Ὁ ἀκέρως χαρακτήρας, ἀπὸ ἔγκλημα ἀγνός,
 δὲν ἔχει ἀνάγκη δόρυ μαυριτανικό, ἢ τόξο,
 ὅτε φαρέτρα μὲ θέλη σεδυστά,
 Φοδσκε, γεμάτη,
 σὰν πορευτεῖ στὶς κωντὲς Σύρτες
 ἢ στὸν ἀφιλόξενο τὸν Καῦκασο
 ἢ τοὺς τόπους ποῦ ὁ μυθικός
 Ἰθάσσης γλείφει.
 Γιατὶ καὶ ἐμένα στὸ σαβινικό τὸ δάσος κάποιος
 λόκος,
 καθὼς τὴ Λαλαγὴ μου τραγουδοῦσα καὶ χω-
 ρὶς φροντίδες
 περιπλανιόμουν ἔξ' ἀπ' τὸ χωράφι,
 ἄοπλο μ' ἀπόφυγε,
 τέτοιο θηρίο ποῦ ὅτε ἡ πολεμόχαρη
 ἢ Ἀπολλία στὰ πλατιά τῆς τὰ ροιμάνια,
 ὅτε ἡ φρυγμένη τοῦ Ἰούδα γῆ ἔχει γεννήσει,
 ἢ μάννα τῶν λεόντων.
 Ρῖξε με στοὺς νοθοροὺς τοὺς κάμπον
 ὅπου κοτὲ δέντρο δὲ δροσίζεται ἀπὸ αἴρω θε-
 ρωνῆ,
 στὸ μέρος τῆς γῆς ποῦ τὰ νέφη καὶ ὁ κακὸς
 ὁ Αἶας βασανίζει·
 ρίξε με ὅπου τὸ ἄρμα τοῦ Ἡλίου λὲς ἀγγίζει

τῆ γῆ σὲ χῶρες ποῦ δὲν ὑπάρχουν κατοικίες·
 τῆ Λαλαγὴ μὲ τὸ γλυκὸ τῆς γέλιο θ' ἀγαπῶ,
 μὲ τὴ γλυκιὰ μιλιὰ.

II, 20. Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΗ

Ὅτε συνηθισμένη οὔτε ἄσημη θὰ μὲ φέρεῖ
 φτεροῦγα, δίμορφο (ἀνθρωπο καὶ κύνεο) μὲς
 στὸν διάφανον αἰθέρα
 προφήτη, καὶ ὅτε μιὰ στὶς χῶρες θὰ βραδύνω
 τῆς γῆς
 καὶ ἀφθόνητος ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους
 θὰ φύγω. Αἶμα φτωχῶν γονιῶν ἐγώ,
 ποῦ τελευταία φορὰ μὲ χαιρετᾷς,
 Μαικῆνα ἀγαπημένε, δὲ θὰ πεθάνω
 καὶ ὅτε θὰ μ' ἐμποδίσῃ τὸ Στύγειο νερό.
 Νὰ κιόλας, νά, φυτρώνουνε στὰ πόδια μου
 τραχιὰ
 δέρματα καὶ σὲ λευκὸ πουλὶ ἀλλάζω
 καὶ πάνω μου φυτρώνουν λεία
 στὰ δάχτυλα, στοὺς ὄμους πούπουλα.
 Νά, ποῦ γνωστὸς ἀπ' τὸ Λαϊβάλιο Ἰκαρο
 θὰ δῶ τοῦ βουχῶμενου Βοσπόρου τὴν ἀκτὴ,
 τίς ἀφρικανικὲς Σύρτες, σὰν ὄδικό
 πουλί, καὶ τίς υπερβόρειες πεδιάδες.
 Ἐμένα ὁ Κόλχος καὶ αὐτὸς ποῦ τάχα δὲν φο-
 βάται
 τοῦ Ἄρη τὴν κοόρτι, ὁ Λάκας, καὶ οἱ ἀκρατοὶ
 θὰ γνωρίσουν Γελωνοί, ἐμένα ὁ ἔμπειρος θὰ
 μάθει ὁ Ἰβήρας,
 καὶ αὐτὸς ποῦ πίνει τὸ νερὸ τοῦ Ροδανοῦ.
 Ἄς λείψουν ἀπ' τὴν περιττὴ κηδεῖα μου μοι-
 ρολόγια
 καὶ λυγμοὶ (ντροπή!) καὶ παρὰπανο·
 συγκράτησε τὸ κλάμα σου, τοῦ τάφου
 παρῆλθε τὶς ἀχρηστες τιμές.

IV: ΤΑ ΧΙΟΝΙΑ ΑΤΩΣΑΝΕ

Τὰ χιόνια λυθῶσανε, ξαναγευράνε τώρα τὰ στά-
 χια στοὺς ἀγρούς,
 στὰ δέντρα τὰ φύλλα,
 ἀλλάξ' ἡ γῆ διαδοχικὰ καὶ τὰ ποτάμια στε-
 ρεθόνται
 ἀφήνουνε ὅλο καὶ ποῦ ἀκάλυπτες τὶς ὄχθες·
 ἢ Χάρη μὲ τὶς Νύμφες καὶ τὶς διδυμίες ἀ-
 δελφῆς τῆς τοιμάει
 γυμνὴ νὰ σῦρει τὸ χορδὸ.
 «Μὴν ἐλπίζεις πὼς θὰ ζήσεις αἰώνια», μᾶς
 λέει ὁ χρόνος καὶ ἡ ὥρα
 ποῦ περνώντας καταβροχθίζει τὴ μέρα, τὴν
 τροφὸ τῆς ζωῆς·
 τὸ ψῆχος κάνουν ἦπιο οἱ Ζέφυροι, τὴν ἀνοιξή
 καταπατεῖ τὸ καλοκαίρι,
 γιὰ νὰ χυθεῖ ἀπὸ τὸ πορτὰ
 καθὼς τ' ὀπωροφόρο τὸ φθινόπωρο σκορπᾷ
 τὰ φρούτα, καὶ σὲ λίγο
 ἢ νοσρὴ ξαναόρχεται ὁμίχλη.
 Ἡ γοργὴ ὄμιος ἀλλαγὴ τῆς σεληνῆς γι-
 ατρνεῖ ὅτι κακὸ μᾶς στέλνει ὁ οὐρανὸς
 ἐνῶ ἐμεῖς ὅπου καὶ νὰ βρεθοῦμε, σὰν πεθά-
 νουμε,
 ἐκεῖ ποῦ ὄρισκεται ὁ σεβαστὸς Αἰνεῖας, ὁ
 πλούσιος Τύλλος ἢ ὁ Ἄγκος,

σκόνη θά ήμιαστε και σκιά.
Παιός ξέρι αν οι ουράνιοι θεοί προσθέσουν
μέρα αυριανή
στις άλλες τις ως σήμερα;
"Όλα θά πέσουν στα χέρια τ' άρπαχτικά του
κληρονόμου,
όσα χεις προσφέρει στη φίλιτη καρδιά σου.
Μόλις πεθάνεις και ο Μίνως στο έπίσημο
τό δικαστήριο σε κρίνει,

ΜΠΑΛΙΖ ΣΑΝΤΡΑΡ (1887 - 1961)

ΦΥΛΛΑ ΠΟΡΕΙΑΣ (1924—1928)

«Έχω τό αίσθημα της πραγματικότητας έ-
γώ ό ποιητής. "Εδρασα. Σκότωσα. Σάν όποι-
ον θέλει να ζήσεις. Μες άπ' αυτή την έξομο-
λόγηση του Σαντραό μπορεί κανείς να ύποψη-
αστεί και τόν άνθρωπο και τόν ποιητή. «Α-
κτινοβόλα ποιητική μάζα άμφορομένη στο άρ-
χιπέλαγος της άγρόπνιας» τόν άποκάλεσε ό
Χένον Μίλλερ δίκαια. Άκούρατος ταξιδιώ-
της, πολυμήχανος τυχοδιώκτης, δημονογός
τριών μεγάλων ποιημάτων που άνοιξαν δρό-
μους στη σύγχρονη τέχνη, ό Σαντραό ένας
έπί τοις σπονδύλοις της ραχοκοκαλιάς του
είδωνα μας άνάμεσα στους Άϊζενστάιν, Μα-
γιακόφσκι, Μίλλερ, Πάουντ, Πικάσο, Ραβέλ,
Τσάπλιν κ.ά. σφράγισε με την κληθωική πα-
ρουσία του τό ήθος μας έποχής.

Δραπετεύοντας άπ' τό σπίτι του δεκαπέντε
χρονών με σύμμαχο την καταληκτική του
τύχη που σύντομα πήρε τό δεξί του χέρι διέ-
τρεξε άπ' άκρο σ' άκρο την Ύδρόγειο και
έπειτης όλου του κόσμου άποτύπωσε στα
τρια μεγάλα του ποιήματα «Πρόζα του Άπερ-
σιδηρικού και της Μικρής Ιωάννας της Γαλ-
λας», «Πάσχα στη Νέα Τόρκη» και «Πανα-
μά» μιá παρθένα σελίδα ενός κόσμου που
φτάνει στο τέλος του.

Θά πρέπει κανείς να δει τις φωτογραφίες
του για να καταλάβει ακόμα περισσότερο τη
δασυνημένη ζωή του και την άκατάλυτη φλό-
γα των ματιών του.

"Άνθρωπος που μελετούσε τούς άλχημιστές
και ταυτόχρονα πολεμούσε με τη Λεγεώνα
των Ξένων, π' άποκρυπτογραφούσε τη γραφή
των Άζτέκων κ' έκανε τό θερμοαστή στα βα-
πόρια, κομποπολίτης που ζόδευε χιλιάδες
φράγκα στα κωμπαρέ και την άλλη μέρα μοι-
ραζόταν τό στρώμα ενός κούλη, ό Σαντραό
στά «Φύλλα πορείας» καταγράφει τις άντι-
δράσεις του σ' ένα είδος ποιητικού ήμερολο-
γίου με πλατεία εδαισθησία και άπεφρανη ά-
γάπη για την παραμυθη λέξη αυτού του
πλανήτη. Τά «Φύλλα πορείας» θεωρούνται σά
συμπλήρωμα του κύριου έργου του και νομίζω
για πρώτη φορά μεταφέρονται στα Έλληνικά
ποιήματα από τη συλλογή αυτή.

ΗΑΠΟΒΑ ΣΙΑΙΕΜΑΤΑ

"Όλος ό κόσμος μιλά για ήλιοδασιλέματα

δὲ θά σε σώσει, Τορκουάτε, ή γενιά σου, εἴ-
τε ή ρητορεία,
ούτε κι ή εὐσέβεια.
Τί οὐτε ή "Άστρημ τό ντροπαλό Ίππόλυτο
άπ' τά σκότη έλευθερώνει,
κι οὐτε χεί δύνامي ή Θησείας να διώξει μα-
κριά από τόν Πιριόθου,
τό ήλιο του. της Λήθης τά δεσμά,

Μετ. Άντ. Ή Σακελλαρίου

"Όλοι οι ταξιδιώτες συμφουόν και μιλούν
για ήλιοδασιλέματα,
σ' αυτά τά μέρη.
Άπάρχουν πολλά βιβλία που περιγράφουν μό-
νον ήλιοδασιλέματα,
τά ήλιοδασιλέματα των τροπικών.
Ναί. Είν' αλήθεια μεγαλόπρεπα.
Μά εγώ προτιμώ πιο πολύ τόν ήλιο π' άνα-
τέλλει τήν αύγή.
Είμαι πάντα στη γέφυρα,
και πάντα μόνος σαν τόν θαυμάζω.
Μά δεν θά περιγράψω τις αύγές.
Θά τις αγαπάω για μένα μόνο.

ΩΡΙΩΝ

Είνα τ' άστέρι μου.
"Έχει τό σχήμα του χεριού,
του δικού μου π' άνέδηκε στον Ουρανό.
Σ' όλο τόν πόλεμο έδλεπα τόν Ήριωνα από
μιά πολέμιστρα.
"Όταν τά Ζέπελιν βομβάρδιζαν τό Παρίσι
έρχονταν πάντα άπ' τόν Ήριωνα.
Σήμερα τόν έχω πάνω άπ' τό κεφάλι μου.
Τό μεσιανό κατάρτι τρυπά την παλάμη του
χεριού τούτου που πρέπει να ύποφέρει
σαν τό δικό μου τό κομμένο με κάνει να
ύποφέρω. Έτσι τρυπημένο που είναι άπ'
άτέλειωτο κοντάρι.

Ο ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ

"Ό Ώκεανός είναι μαυρογάλαζος, δίπλα ό-
χρός ό γαλανός ουρανόσ.
ή θάλασσα άλλωστε φουσκώνει.
Θάλλεγες πός ό Άτλαντικός στον ουρανό θά
έξαλλισει.
"Ένας κοιάς από λαζούφι γαλάζιο γύρο στο
δαπέρι.

ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Περίεργο.
Αδω και δυό μέρες που βλέπουμε στεριές κα-
νένα πουλί δεν ήρθε να μās συναντήσει ή
τη ρότα μας να πάρει.
Άντίθετα,
σήμερα
την αύγή
καθώς μπαίνουμε στον κόλπο του Ρίο
μια μεγάλη πεταλούδα σά χέρι ήρθε να δολ-